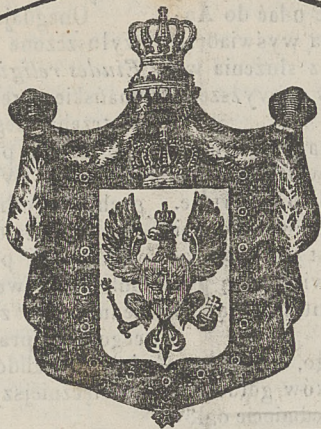

GAZETA W. Księstwa POZNANSKIEGO.

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr.
na całe Prusy 2 tal.

INSERATY:

1 sgr. 3 fen. od wiersza na 1 szerokości
przyjmują się tylko w ekspedycji.

Drukarni i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu

Telegraficzne wiadomości.

Hamburg, 11. Października. — O nieszczęściu, jakie spotkało parowiec „Austriya”, dochodzą nas dziś następujące szczegóły. Jeden z parowców, który po wypadku tym nieszczęśliwym podróżnych z „Austrii” przyjął na swój pokład, przybił do Halifaxu. Nazwiska podróżnych są następujące: Brews, Palikruska, Berry, Randers, Högnist, Rosin, Smith, Cox, Vezir, Glaubenslee. Oprócz tych dziesięciu majtków z „Austrii” w Halifaxie na ląd wysadzono. Do tej chwili niewiadomo, gdzie się podziały inne osoby z „Austrii.”

Towarzystwo parowej żeglugi, którego „Austriya” był własnością, otrzymało w tej chwili wiadomość telegraficzną z Liwerpoolu w dniu wczorajszym. Ogień powstał wskutek okadzania przestrzeni między pokładem, ponieważ się beczka ze smołą obaliła. Stało się to d. 13. Września po południu o godz. 2. Bryg francuski „Maurice” ocalił także wielu podróżnych i wysadził ich na Fayal, wyspę azorską. Nazwiska ocalonych podróżnych są następujące: Maria Friedrich, Razalia Itzig, Betty Erdmann, Katarzyna Tinken, Beka Rovendamm, Trina Sinlanmer, Kili, Franciszek Fritz, Jasse, Dr. Scheck, Beverdam, z Solingen, Wepper, Lemke, Thiller, Kuhlmann, Homerloh, Brabans, Wildness, Retke, Vollersen, Fryderyk Ferdynand Stabenow, Osbahr, Becker z Bydgoszczy, Larks, Stieks, Wendels, Buchholz, Rensburg, Hess, Haase, Fryderyk Wagner, Milsion, Bok, Pollak, Müller, Witte, Bernsteier, Wunschmann, Wolff, Peter Wagner, Murray.

Paryż, 10. Października. — Dzisiejszy Monitor ogłasza dekret cesarski, mocą którego otrzymał p. Turgot wielki krzyż legii honorowej.

Tenże dziennik urzędowy donosi, że cesarzową przyjmowano w Chalons z wielkim uniesieniem.

Genoa, 6. Października. — Rada prowincjonalna przeznaczyła rocznie 20,000 fr. przez 25 lat towarzystwu kolei żelaznej Stradella, celem budowy mostu na rzece Po, dla połączenia tutejszostronnych kolei z kolejami lombardzko-wenecyjskimi. W Nicei spodziewanym jest rosyjski parowiec „Palkana”, który ma objąć Villafrankę. Wielki ks. Konstanty ma być na uroczystości poświęcenia zakładów w Villafrance i następnie położyć kamień węgielny pod kościół grecki. — Jenerał Lamarmora przybił do Genuy, zabawił tu przez kilka godzin i udał się w dalszą podróż de Spezyi.

Neapol, 3. Października. — W zeszłym tygodniu zamordowani zostali dwaj Francuzi przez żołnierzy neapolitańskich. Kolej żelazna do granicy rzymskiej ma być otworzoną jeszcze przed upływem roku bieżącego.

Massa, 5. Paźdz. — Aresztowano tu ostatnimi czasy kilka osób. Ruch w duchu ultranarodowym miał nastąpić.

Londyn, 11. Października. — Pan Persigny wraz z małżonką przybyli do Balmoral.

„Persya” przybił z 633,436 dolarami w gotowości i wiadomościami z Nowego Jorku z d. 29. z. m. Według nich zawarł rząd angielski korzystny traktat z Nikaragwą. Od d. 1. Października niedochodziły zrozumiałe znaki ani do Neufundlandu ani do Walencji na telegrafie atlantyckim. W Nowym Jorku targ był ożywiony, pieniędzy dostatek, kurs na Londyn 110 1/2.

Triest, 11. Października. — Król grecki Otto siadł tu dziś przed południem o godz. 11 na okręt. Początki stróglądowa przybiła tu z wiadomościami z Kalkuty z dnia 8. Września. Spodziewano się tam za nadejściem zimy przytłumienia powstania. Jenerał Roberts odniósł nowe zwycięstwo nad powstańcami. Jenerał Grant odparł ich od Sultanpore. Nena Sahib party przez Anglików, oszańcował się w Dżungel. Z Hongkong donoszą pod d. 24. Sierpnia, że Kanton uspokoił się nieco od czasu zamianowania Kweilianga cesarskim komisarzem. Zburzono Namtow za obrazę angielskiego okrętu.

Berlin, 12. Października. — Najj. Pan raczył zamianować prob. Kettnera w Schönau superintendentem tamecznej dycecyi, byłego superintendenta dycecyi jaworskiej proboszcza Seeligera, superintendentem dycecyi olawskiej.

Berlin, 11. Października. — Najj. król i królowa wyjadą jutro do Meranu i przybędą o 16j godz. z Sanssouci do Berlina do poczdamskiego dworca, zkad się udadzą do kolei anhaltkiej. Pierwszy nocleg przepędzą w Lipsku.

Najświeższe wiadomości. Gazeta wrocławska pisze: dziś doszła nas wiadomość o dymisji ministra spraw wewnętrznych pana v. Westphalena, a to wskutek, jak mówią, pewnych stosunków, które się pogodzić nie mogły z pozostałymi w urzędowaniu ministrami. Gazeta kolońska powiada, że pan

minister był zdania, iż zastępstwo proste wystarczało w kierowaniu rządem. Rzeczy atoli wzięły inny kierunek, rejencya z woli króla i w duchu konstytucyi została ogłoszona, i dla tego naród pruski został uradowany, iż kwestya rejencyjna tak szczęśliwie została rozwiązana. Kolońska gazeta wylicza, ile napomnień, zagrożeń, reskryptów za administracyi przeszłego ministra spraw wewnętrznych otrzymała i tuszy jak najlepiej, o stanie rzeczy teraźniejszym.

— Co się tyczy polityki zewnętrznej, na uwagę zasługuje spór wszczęty między Francją i Portugalią. Spór ma wielkie podobieństwo do sprawy o „Kagliarego” zabranego przez rząd neapolitański. I tu sprawa się toczy o zabranie francuskiego okrętu „Charles Georges” przez Portugalczyków, ponieważ miał zabierać murzynów w Komoren i na brzegach wschodnich afrykańskich. Na okręcie tym znajdował się pełnomocnik rządu francuskiego, który miał prowadzić ten interes. Wskutek przeciwnych wiatrów i choroby między osadą, okręt wedle twierdzeń francuskich miał prosić o pomoc w Mozambique. Jest to posiadłość portugalska pod 15 stopniem południowej szerokości, naprzeciw Madagaskaru, bliżej posiadłości francuskiej w Mayotte, niż portugalskiej, a więc trudno pojąć, dla czego kapitan nieszukał pomocy u swoich, tylko u Portugalczyków. Portugalskie władze poczytały francuski okręt za okręt niewolniczy, zabrały go, a osadę i pełnomocnika francuskiego okuły w kajdany. Na Mozambice niemasz konsulatu francuskiego i nie było na stacyi żadnego okrętu wojennego francuskiego. Francuzi założyli protestacyę przeciw konfiskacie. Gdy gubernator w Reunionie dowiedział się, jaki los spotkał ten okręt francuski, posłał kapitana Brideta do Mozambiki. Ten wychodząc z zasad francuskich uważał kapitana Rouxel za niewinnego i tyle dokazał, że okręt francuski wysłano do Lizbony. Tenże stanął w dniu 16. Sierpnia na Tagu. Władze lizbońskie poczytały rzecz tę, jako należącą do sądu apelacyjnego, który wyłącznie może sprawę rozstrzygnąć lub odmienić wyrok pierwszej instancyi. Rząd francuski nie chce uznać sądy portugalskie za właściwe w tej sprawie, ponieważ papiery kapitana były w porządku. Żąda nietylko wydania okrętu, ale jeszcze wynagrodzenia dla kapitana i osady.

Sprawa ta nie dla tego sporu tak jest ważną, ale z powodu wysłania dwóch okrętów wojennych do Tagu, które mają popierać domaganie się francuskie. Postępowanie angielskie przeciw Neapolowi zachęciło Francuzów do nasładowania, ale nikt się zapewne niezdziwi, gdy Anglicy niepochwala tego nasładownictwa i poczytają zagrożenie francuskie za pogwałcenie prawa narodów.

Francya.

Paryż, 7. Października. — Im bardziej zbliża się dzień zaślubin księcia Małachowy, tém bardziej staje się on przedmiotem ogólnego zajęcia. Ze strony księcia mało nastąpiło zaprosin, najwięcej jego krewnych, około 20; cesarz zaś, który w St. Cloud ślub wyprawia, zaprosił w swém imieniu nie małą liczbę oficerów.

— Jak słyhać, oficerowie, podoficerowie będący na urlopie, otrzymali polecenie aby natychmiast wrócili do swych chorągwi.

Paryż, 8. Października. — Z gorączkową niecierpliwością wyglądają depeszy z Lizbony, która ma zwiastować pewność, jakiego usposobienia jest rząd portugalski. Do tej pory tyle tylko wiemy, że tutejszy minister pełnomocnik pan L'Isle de Siry, niezażądał jeszcze swych paszportów, jak to wczoraj twierdzono. Independance belge donosi ztąd, że wysłanie dwóch okrętów pod Lizbonę nie było wcale potrzebnem, bo nienależy użyć przymusu, aby zniewolić Portugalię do zadośćuczynienia życzeniom Francyi. Pismo to mówi, że gdy Francya gwizdże, musi wszystko tańczyć, co niema tyle okrętów i żołnierzy, co Francya.

— Wiadomości z Wiednia donoszą, że są tam tego przekonania, że odwiedziny księcia Napoleona w Warszawie uważać należy za początek aliansu. Rząd francuski otrzymał rozmaite skazówki względem obaw ze strony rozmaitych rządów europejskich i miał odpowiedzieć, że Francya jest przyjaciółką wszystkich narodów i wszystkich rządów postępowych, że Europa niepowinna wątpić o jego spokojnem usposobieniu, bo niezadługo przedsięwzję w ministerstwie znaczną redukcją wojska. Tak mówił minister pewnemu dyplomacie, który go odwiedził był na wsi w Etiolles. Mówiono dziś o redukcji wojska w kółkach finansowych i mówiono, że 100,000 ludzi rozpuszczą do domu.

— Z Bukaresztu odbieramy listy, wedle których wzburzenie umysłów w Wołoszczyźnie wzmaga się coraz bardziej.

(Kor. Cz.) Podróż księcia Napoleona do Warszawy jest tematem rozmów w sferach rządowych. Kobiety dworskie widzą w podróży realizacyę projektowanego małżeństwa z córką w. ks. Maryi. Dyskretni ministrowie widzą w niej prostą etykietę, kiedy dwór Palais royal widzi w niej wysoki akt

polityczny, rozerwanie dawnych stosunków, które się powoli łączyły i zamiar ułożenia potrójnego przymierza między Francją, Anglią i Rosją. Potrójne przymierze, o którym mówi Palais Royal, jest niepodobne. Francji chodzi o co innego. Za kilka dni dowiemy się zapewne trochę więcej o powodach podróży księcia Napoleona. Bardzo byliśmy wszyscy radzi, że o tej podróży wiedziała więcej Warszawa i Czas, niż Paryż. Zapewniają, że na wiosnę cesarz Aleksander ma przybyć do Francji, lecz że ma się także udać do Anglii. W tej chwili pewni są tylko grzeczności, które Francja wysyła do Rosji, mianowicie w portach. Prefekci morsey odebrali rozkaz służenia we wszystkim statkom i okrętom rosyjskim i otaczać ich dowódców najwyższymi względami.

Księżna Matylda wróciła z Włoch północnych. Nie widziała się z królem sardyńskim, ale z przyjęcia Włochów była bardzo kontenta. Zwalając na Muratystów podrabianie depeszy ministra Caraffy, ogłoszonej w *Independance*. Roboty muratystów są bardzo śliske, bo chcą niechęć, łączą się z robotami mazzynistów. Książę Murat jest wytrwały, a jego synowa jest jeszcze wytrwalszą. Najmłodsza córka księcia, zrodzona z Amerykanki, widywana jest er niedzielą w angielskiej kaplicy przy ulicy Marboeuf. Anglicy utrzymują, że jest bardzo piękna.

Onegdaj nastąpiła wymiana ratyfikacji traktatu rumuńskiego, i nazajutrz *Monitor* w całości go ogłosił. Doniosłem, że redakcyje dzienników gotowały artykuły nad tym traktatem. Najpoważniejszy artykuł w tym przedmiocie ogłosił *Siècle*. Dziennik ten widzi główną nadzieję Rumunów w patryotycznym i światłem postępowaniu komisji centralnej, dla której konferencja obrala stolicę w Fokszanach. Rumunia znajdzie się w ciężkiem położeniu, ale kiedy są obdarzone dobrą wolą, narody mogą na wszystko wyrobić lekarstwo. *Courrier* du dimanche, którego redaktorem politycznym a nawet dyplomatycznym jest Ruman, p. Ganesco, oddaje nie małe usługi Rumunii, oświecając Paryż o stanie rzeczy nad Dunajem.

Powolne i niechętnie postępowanie sejmiku frankfurckiego w sprawie szlezwickiej, zaczyna wywoływać nowe krzyki. *Patrie* nie radzi sejmowi przyjmować projektu hanowerskiego najgorszego dla Danii.

Mimo pogłosek i obaw swoich kolaboratorów dziennik *le Nord* utrzymuje się i pozostaje w dawnych stosunkach. Redaguje się on prawie zupełnie w Paryżu, i tak artykuły jak korespondencje są przysyłane dwa razy na dzień przez kuryerów drogi żelaznej. We Frankfurcie, Augsburgu i Belgii utrzymywane są organa przez różne rządy, nawet *Tureye* brukselski *Levant* jest organem Partii.

Cesarz został przyjęty wspaniale przez zniecierpliwiony obóz chaloński. Okrzyki wojska były ogólne. Przy capstrzyku, żołnierze nieśli zapalone pochodnie. Cesarz poświęcił parę dni na wielkie manewry i pojutrze wróci do St. Cloud, z kąd ma się udać na polowanie do Campiègne i Fontainebleau. Cesarzowa przejechała onegdaj przez pola elizejskie i udała się do hotelu swjej matki, w którym jest wystawiona wyprawa panny Paniage. Wyprawa ta sprawiona przez cesarzową, jest zwiedzana przez wszystkie panie dworskie i niedworskie. Ślub marszałka Pelissiera ma się odbyć w tym tygodniu. Mówią coraz ogólniej, że marszałek przestał być ambasadorem i że będzie zastąpionym przez hr. Persigny lub pana Thouvenela, który w połowie tego miesiąca ma przybyć do Paryża. Wiadomość o *faits et gestes* lorda Redcliffe w Stambule, bardzo intrygują. Lord przedstawił się sultanowi jako ambasador nadzwyczajny w „misji nadzwyczajnej“.

Zyczliwa postawa wojska na rewii odbytej na polu marsowem i życzliwe przyjęcie cesarza przez obóz chaloński są drobnymi faktami, na które jednak trzeba z uwagą spoglądać. Armia pokłada stateczną ufność w cesarzu, a za tą ufnością idzie spokój Francji. W tej chwili widać systematyczne kojarzenie się z orleanistami republikanów, nie tylko umiarkowanych, lecz nawet skrajnych. Doniosłem o podróży do Turynu pp. Juliusza Favre i Ollivier, teraz dodam słowo o procesowym memoryale upartego Proudhona, w którym znajduje się rozdział polityczny pod tytułem: *considerations d'intérêt dinastique*. Proudhon oświadcza się w tym rozdziale za hrabią Paryża jako synem tego, który swym talentem z r. 1842 zalecał swjej familii trzymanie się przedewszystkiem zasad rewolucji r. 1789 i 1830. Oświadczenie Proudhona nie jest może bez wagi. Republikanie chcieliby trafić do armii, mieszczaństwa i duchowieństwa przez hrabię Paryża, bo generała Cavaignaka stracili. Orleaniści mają nie być bardzo radzi z oświadczenia i sojusztwa Proudhona. Pułkownik Charras, emigrant francuski, autor dzieła „Waterloo“, które jest ostrą krytyką Napoleona I. żeni się dnia 23. b. m. w Bazylei z bogatą panną Koestner, Szwajcarką.

Pan Hipolit Castille ogłosił książkę pod tytułem: *Parallèle entre César, Charlemagne et Napoléon*. Autor uważa Napoleona III. jako demokratycznego Ludwika XIV.

Dzienniki rządowe raczą czasem pisać o decentralizacji, a rząd centralizuje wszystko co może. Scentralizował dawniej bank gruntowy, a teraz zcentralizuje kasę eskomptową. P. Biesta, dyrektor tej kasy ustąpi, i kasa gubernatora z ręki rządowej. Centralizacja była konieczną dla banku gruntowego, słabego na nogach, ale dla kasy eskomptowej jest zupełnie niepotrzebną. Kasa eskomptowa założona roku 1848, szła dobrze sama i jeżeli do czego, to do tej kasy możnaby zastósować prawdę: *le mieux est ennemi du bien*. Disiejszy *Monitor* ogłasza dekret dotyczący wydawania pożyczek na drenowanie. Pożyczki będzie wydawał kredyt gruntowy ale pod kontrolą ministerstwa rolnictwa i handlu.

Kongres który się odbył w Brukseli w interesie własności literackiej, bardzo obchodzi dzienniki paryskie, bo dla Francji własność literacka staje się bogatą kopalnią. Od skasowania przedruku belgijskiego i zawarcia traktatów literackich z państwami europejskimi, literaci paryscy wzmoogli się, jeżeli nie wszyscy z bogacili. Może przyjdzie z czasem do tego, że państwa europejskie będą musiały naśladować Anglię, i że dla protekcji literatury krajowej, będą nakładali cło na książki francuskie, jak na towary. Anglia bogaci się wolnością handlową, a Francja chciałaby się bogacić przywilejem wolności literackiej, rozszerzonym na całą Europę. Gdyby przynajmniej produkcja literatury francuskiej była dobra! Gdyby romanse *Bovary* i *Fanny* nie stanowiły

najzyskowniejszej jej ładugi! Teofil Gauthier i Aleksander Dumas poszli szukać fortuny literackiej w Rosji.

Courrier de Paris został stanowczo kupiony przez p. de Choisy. Pod tem nazwiskiem jast ktoś inny, o którym już wspominałem. Rząd zezwala na mnogość jednakowych i nudnych dzienników dla niepozabawienia chleba drukarzy.

Onegdajszy *Unvers* ogłosił artykuł z nad granicy polskiej, w którym wyłuszczone są skargi na katolików rosyjskich, mianowicie na autora dzieła: *Etudes religieuses et politiques sur la Russie*, iż szkalują Polskę. Pismo poznańskie przekona się z tego artykułu, że nie dosyć jest wspólności wyznania, że trzeba czegoś innego.

Mamy przesliczną i urodzajną jesień. Paryż się zapelnia, mimo pory myśliwskiej. Wczoraj były massy mieszkańców w parku bułońskim na wyścigach konnych. Między widzami turfu słyszało się często mówiących po rosyjsku. Słyszało się także rodaków mówiących o reformie włościańskiej. Lasek w Vesinet, położony pod St. Germain, zamieni się z czasem na park jak lasek bułoński i wencejski. Jest już tam zakład inwalidów cywilnych, jak w Vincennes jest zakład rekonwalescentów cywilnych. Cesarz wznosi dla pracującego ludu prawdziwie wspaniałe zakłady, które w niczem nie ustępują zakładowi inwalidów wojskowych. Przyszłe wybory pokażą, czy pracujący lud się wdzięczniejstaję staje.

Anglia.

(Kor. Cz.) Disiejsze telegraficzne nowiny z Indji zbijają zupełnie treść depeszy ogłoszonej przez India House. Wczorajszy telegram przedstawił tak bliskim ukonczenia zaburzeń w Indjach, że już mówił o uzbrojeniu rozbrojonych pułków krajowców. Tymczasem wiadomości disiejsze nie tylko o tem milczą, ale nadto dodają, że dwa pułki sypojów wraz z artylerją chciały się gwałtem uzbroić i przebojem połączyć z powstańcami, z czego wynikała bójka z pułkiem europejskim strzelców, którego kapitan i kilku ludzi poległo. Powstańcy z Gwalioru którzy już mieli być ostatecznie przez oddział policyi zniesieni, opanowali mocne stanowisko i zagrażają prezydentowi bombajskiemu. Trudno wykryć powód takiej sprzeczności, ale jeżeli jak tu wielu twierdzi, pierwsza wiadomość umyślnie puszczoną była, cel zamierzony chybił zapewne został przez tak spieszne sprostowanie. W ogólności z wielką ostrożnością, trzeba przyjmować nowiny udzielane z Indji telegrafem, nawet gdy te pochodzą z rządowych źródeł.

Wiadomość o podróży księcia Napoleona do Warszawy na przegład wojska, wspomnianą jest tu po dziennikach w dość cierpkim tonie, ale w ogólności nie przywiązują do tego wypadku żadnej wagi. Wizyta ta ma być odpowiedzią na odwiedzinę w ks. Konstantego w Paryżu, a z dynastji Bonapartów niema nikogo któryby tak godnie misję tę mógł spełnić. Zarazem ma to być sposobność dla księcia, którego liberalne zasady i popularność u starych Bonapartystów mogły wzniesić podejrzenie w sąsiednich dworach, przekonania jakim jest istotnie człowiekiem. Ciekawi Warszawianie będą mogli oglądać znane i późniejszej generacji rysy pierwszego Napoleona, wprawdzie nieco pełniejsze, ale dające jednak wyobrażenie jakby wielki bohater wyglądał gdyby był otyły. Są osoby które w tej wycieczce upatrują związek z nakazem wzmocnienia załogi francuskiej w Rzymie, ale prawdopodobnie pokój tak pierwszą jak i drugą demonstracją narażony nie będzie, a przypuszczając że jest w tem jaka myśl zrobienia wrażenia, to jeszcze trzeba się domyslać przeciw komu to wymierzone, a najlepiej skończyć tę rzecz jak Sun kończy, twierząc, że niewarto o tem mówić. Trzeba się spodziewać że dostojny książę powróci zadowolony i jeżeli się tak grzecznie w Warszawie znajdzie jak w ks. w Paryżu, nie sobie dłużnymi nie pozostaną.

Dnia wczorajszego przystąpiono w Common Hall, z zwykłemi formalnościami i jednostajnością, do wyboru lorda majora Londynu i jak za zwyczaj najwyższy w starszeństwie Aldermann p. Wire, obrany został naczelnikiem municypalności na rok następny.

Czarnogóra.

Obok powszechnego wzburzenia w Hercegowinie, w Bośni i w Serbii i dążeń tych plemion słowiańskich do zmiany swego położenia, do wyzwolenia się z pod władzy tureckiej; obok dążeń w tym samym kierunku w Mołdawie i Wołoszczyźnie, — zaszły w drugiej połowie z. m. w Czarnogórze i na jej granicach dość ważne zdarzenia o których wspomnieliśmy już w krótkości. Książę Daniel i senat czarnogórski wezwał około 10. Września wszystkich mieszkańców zdolnych do noszenia broni, aby byli w pogotowiu. Następnie 18. Września 2000 Czarnogórców pod osobistym dowództwem księcia obsadziło powiat grachowski, będący od paru lat w posiadaniu Czarnogórców, i zaraz pod kierunkiem inżynierów francuskich rozpoczęło budowę warowni pod Grachowem, w miejscu ważnem bardzo pod względem strategicznym, gdyż tedy idzie przesmyk między górami wiodący od północnego zachodu do wnętrza Czarnogóry. Następnie książę Daniel założył kamień węgielny kościoła, który ma być wzniesiony na polu bitwy pod Grahowacz 13. Maja r. b. stoczonej, na podziękowanie Bogu za to zwycięstwo. Równocześnie drugi oddział Czarnogórców zajął okrąg zwany Sutoryną, ciągnący się wązkim pasem parę mil długim między posiadłościami ces. austriackimi od gór Czarnych do wspaniałej zatoki kotarskiej. Okręg ten należał niegdyś do rzeszypospolitej raguskiej, a następnie był w przemiennej posiadaniu Turcyi, Wenecyi i Czarnogóry. od czasu zaś bitwy pod Grahowacz został opuszczony przez Turków.

Czy to obsadzenie i umacnianie przez Czarnogórców powiatu Grachowa oraz zajęcie okręgu Sutoryny, nastąpiło w skutku dowiedzenia się, o orzeczeniu komisji granicznej międzyarodowej (która ukończywszy swe prace znajduje się teraz w Carogrodzie), która miała wyrzec, że Grahowo należy do Czarnogóry; czy też w skutku narad jakie się odbyły miały w Cetynii od 3. do 10. Września między Czarnogórcami a naczelnikami słowiańskimi w Bośni, Hercegowiny i Serbii, zamierzającymi urządzić powszechne powstanie, — nie można dotychczas powiedzieć z pewnością. Jeżeli doniesienie korespondenta z Albanii do Oesterr. Ztg. jest prawdziwem, iż w Cetyni odbyły się takie narady i nastąpiło porozumienie między różnymi rodami Słowian tureckich, to jest Bośniakami, Hercegowianami, Czarnogórcami i Serbami — byłoby to ważnym wypadkiem, gdyż dotychczas powstania wybuchające w tych prowincjach

cyach słowiańskich, działały zupełnie odrębnie i nie miały z sobą żadnego związku.

Przytaczamy tu wyżej wzmiankowany list korespondenta z Albanii zamieszczony w Oesterr. Ztg z 3. t. m. wstrzymując się od wszelkich uwag:

„Z Albanii 25. Września. Mieszkańcy Albanii, Dalmacyi, Hercegowiny i Bośni widzą we wnętrzu wojennego portu wielkiego mocarstwa (Austrii) powiewającą od rana 18. Września czerwoną chorągiew z białym krzyżem i z białymi brzegami (sztandar czarnogórski), i zapytują się zdumieni „co to znaczy?“. Niedawno jeszcze działa stojące na Punta d'Ostra i Scoglio Rondoni (dwie warownie ces. austriackie przy wnieściu do zatoki kotarskiej) nie dozwalały nikomu wpływać w zatokę kotarską (Bocca di Cattaro); a tem większe teraz zdumienie, że czarnogórska chorągiew powiewa dzisiaj w tyle warowni, które wzbudziły przystęp do zatoki morską olbrzymom Francji.

Wązki pas kraju nazwany Sutoryną, sięgający w głąb pysznej zatoki kotarskiej i dotykającej do jej portu wojennego, był niegdyś przez rzeczpospolitą Ragusańską, obawiającą się sąsiedztwa swjej potężniejszej siostry rzeczpospolitej weneckiej, ustąpiony Turkom wraz z dalej leżącym Klekiem. Effendi turecki rezydował w kilku nędznych chatkach wznoszących się na wybrzeżu, a chorągiew turecka powiewała przyjaźnie naprzeciw warowni naszej Castelnovo; lecz na morzu wzdłuż tego wąskiego pasu wybrzeży, nigdy nie uznawano Turcyi za współwłaścicielkę. Gdy ufając w opiekę Francji, Czarnogórcy rozpoczęli nowe ruchy, przybyło do Sutoryny kilka tuzinów Czarnogórców i spalili dom Effendego, który uciekł do Castelnovo (w roku zeszłym); następnie udał się on do Konstantynopola, a Sutoryna została przez pewny przeciąg czasu bez pana. Lecz z tego interesu postanowili wreszcie nasi sąsiedzi korzystać. Przez zatknięcie swojej chorągwi w d. 18. Września, wzięli uroczyscie w posiadanie Sutorynę, i tym sposobem przedarli się aż do brzegów morskich, aż do wnętrza portu cesarskiego!

Otóż to jest najpierwsze następstwo zebrań i narad jakie się odbyły od 3. do 10. z. m. w Cetynii. Zgromadzili się tam z Bośni, Hercegowiny i Serbii naczelnicy nowego powstania. Otóż to jest najbliższy skutek owego 200,000 franków wynoszącego rocznego zasiłku jaki Francja ma płacić księciu Danielowi, a którego to zasiłku pierwszą ratę 50,000 fr. wynoszącą wręczono mu 31. Sierpnia. Oto jest najbliższy skutek postępowania według przepisów i dorad udzielanych przez onych Francuzów, którzy 25. Sierpnia wraz z synami Mirka (brat księcia Daniela) i Iwo Rakowicza (szwagier Daniela) przybyli z Paryża do Cetynii.

Dalsze następstwa rozwijają się teraz gdy ks. Daniel wraz z żoną, orszakiem i oddziałem 800 zbrojnych przybył do Grahowa aby z pomocą francuskich doradców naznaczyć miejsce do nowej warowni, aby następnie w Grahowac na polu znaney bitwy położyć kamień węgielny do mającej się wzniesić świątyni, i aby greckie kościoły w Hercegowinie udarować dzwonami. Podczas tego, Nigoud, jeden z przybyłych Francuzów, uczy Czarnogórców jak używać karabinów „a la minié“ i bagnetów zdobytych na Turkach w bitwie pod Grahowac; inny zaś Francuz buduje w Cetynii warowną zbrojownię.

Niechaj żyją w złudzeniu ci, co mniemają, że owe głośnie poddanie się Hercegowian w Trebinii, które uczyniło kilku spędzonych z okolicy wieśniaków, było czemś innem, a nie komedią. Niech również kołoszą się w złudnych marzeniach ludzie spodziewający się, że po ustaleniu granic czarnogórskich w Carogrodzie, w nagich górach Czarnych urzeczywistnią się starożytne sny o pasterzach Arkadyi! My jesteśmy zupełnie innego zdania; wiemy dobrze, że przy owym poddawaniu się Hercegowian w Trebinii nie było ani jednego prawdziwego naczelnika powstanców; wiemy dobrze kto mieszkańcom gór sąsiednich (Czarnogórcom) przyrzekł port morski; wiemy również, iż netylko samo posiadanie przystani Spizza i Antiwari (na wybrzeżu Aibańskim pod Czarnogórą); lecz zajęcie całej zatoki kotarskiej, jest jawnie wypowiedzianym celem dążeń tych, którzy się w tych dniach zgromadzili w Cetynii. Cz.

Kronika miejscowa.

Poznań, 12. Października. — Ponieważ kometa z nami się żegna i niezadługo z oczu nam zniknie, nie od rzeczy będzie wspomnieć to, co piszą o nim z dalekiej północy. Pan Struve w Pulkowie pisze w petersburskiej gazecie: „Jądro tego komety ma nie wielką objętość, bo tylko średnica jego wynosi 2 do 3 sekund łukowych, co mniej czyni jak 200 mil geograficznych. Przypatrując się jemu przez silne szkła, widzieliśmy, że na okół niego tworzy się świecąca materya, która na przeciwległej stronie miotły przybiera postać wachlarza. Połysk tego wachlarza nieco jest słabszy od samego jądra. Na okół wachlarza widać błyszczące półkole, których końce zlewają się z miotłą. Wedle obliczeń p. Winneke astronoma w pulkowskim obserwatorium, droga komety tego nie jest paraboliczną, ale trudno powiedzieć do jakiego przecięcia kręgowego się zbliża, czy do hiperboli lub elipsy. W ostatnim przypadku wróciłby musiał kometa w pewnym ale bardzo dalekim peryodzie znów do słońca.

Wiadomości literackie.

Kraków. — „Biblioteki Polskiej“ wydawanej przez Kazimierza Turo-

wskiego a wytłaczanej w drukarni Czasu wyszły cztery zeszyty 148, 149, 150 i 151. Wszystkie cztery należą do oddziału polityczno-historycznego. Dwa pierwsze (148, 149) zawierają „Głos wolny wolność ubezpieczający, przez Stanisława Leszczyńskiego króla polskiego, wielkiego księcia litewskiego etc. etc. księcia Lotaryngii i Baru.“ Jestto jedno z cenniejszych pism mądrego i szlachetnego króla, zwanego przez współczesnych „królem filozofem.“ Wyszło ono po raz pierwszy w Nancy 1733 r. ukazało się także w kilkanaście lat później w Amsterdamie tłumaczone na język francuski przez Solignaca pod tytułem: „Voix libre.“ Tytuł tego dzieła, poświęconego przez autora ojczyźnie, okazuje jak ważnym zajmuje przedmiotem. Autor we wstępie do dzieła wskazawszy w ogóle ruinę budynku rzeczpospolitej, wzywa do jej reparacji; w następnych rozdziałach mówiąc poszczegółowo o duchowieństwie, królu, ministrach, senacie, stanie rycerskim, sejmach, ludzie, o wojsku, skarbie, sprawiedliwości, rządzie i o elekcyi królów, opisuje bliżej wady, rany i zepsucie się organizmu rzeczpospolitej, oraz podaje sposoby jej poprawy i restauracji i przedstawia jak powinien być zbudowany trwały gmach państwa. Bardzo zajmującym w dzisiejszych okolicznościach jest rozdział w którym mówi o pospółstwie czyli chłopach, i dowodzi, że nadanie chłopu wolności i gruntu nie tylko będzie bardzo korzystnem dla publicznego dobra lecz i dla prywatnego interesu.

Zeszyt 150ty zawiera dwa z tych mało znanych, a ważnych, krótkich i treściwych pism politycznych kreślonych przez ludzi czynu, to między jedną a drugą wyprawą wojenną, to wśród narad sejmowych, to z powodu jakiegoś ważnego zdarzenia w którym piszący brał udział. Kilka już takich pism wydano w „Bibliotece“, a w zeszycie tym oddrukowano: „Krótki rzeczy polskich sejmowych pamięci godnych, komentarz, przez Jana Ponętowskiego z Łęczyckiej ziemi 1569. r. uczyniony“; „Deliberacya o spółku i związku korony polskiej z pany chrześciańskimi przeciwko Turkowi. Przydane są posestwa i responsa sławnego króla Zygmunta pierwszego“; to drugie pismo nieznanego wydane było po raz pierwszy 1595 r.

Nakoniec zeszyt 151szy zawiera: „Skrupuł bez skrupułu w Polsce, albo oświecenie grzechów narodowi naszemu polskiemu zwyczajnych, a za grzechy nie mianych. Traktat po prostu grzechy roztrząsający, na rozdziały podzielony, przez pewnego Polaka temi grzechami grzeszącego, ale żałującego, na poprawę swoją i ludzką podany.“ Jestto jedno z pism Jana Stanisława Jabłonowskiego, wojewody ruskiego, który był synem Stanisława hetmana wielkiego koronnego, a przyjacielem króla Leszczyńskiego. Wydane ono było po raz pierwszy we Lwowie 1730 r., a następnie drugie wydanie bez miejsca druku ukazało się 1741 r.; oba, szczególnie pierwsze, jest bardzo rzadkie. Dzieło to wytykające błędy Polaków w życiu publicznym oraz przywołujące różne zdarzenia i fakta dla wyjaśnienia i poparcia swych twierdzeń, jest wielce zajmujące.

Cz.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 11. Października 1858.

Zyto (węcel po 25 szefli) z początku niepewny, później poprawił się targ; na Październik 39½—5½ pl., na Październik Listopad 40—39½—¾ pl., 5½ pien., na Listopad Grudzień 40½—1½—40—½ pl., na Grudzień 41½—1½—40 do 41—40½ pl., 41 pien., na Styczeń Luty 41½—½ pl., na wiosnę 43½—¾ pl.

Okowita (beczka po 9600 0 Trallesa) nieco niżej płaciła. Bilety wypowiedne 14½ płaciły. Wypowiedziano 24,000 kwart; na miejscu (bez beczki) 13½—14½ (z beczką) na Październik 14½—½ pl., na Listopad 14½ pl., na Listopad Grudzień 14½ pl., na Styczeń Luty Marzec Kwiecień 15 pl.

Przybyli do Poznania 12. Października.

BAZAR: hr. Łubieński z Warszawy, Horndyński z Wylczewa, Rekowski z Gorazdowa, Sawicki z Rybna, Moszczęński z Wiatrowa, Swinarski z Kruszcowa, Kierski z Podstolic, Chrzanowski z Buchwald.

HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Bystram z Polski, Herse i Dobrzycki z Baborówka, Werner z Jarocina, v. Freiburg z Beyer z Głogowa, Feywaldt i Simon z Lignicy, Menke z Berlina, Kupke z Rawicza.

HOTEL DREZDEŃSKI MYLIUSA: hr. Kwilecki z Wróblewa, Krieger z Szydłowa, v. Ohlen i Adlerskron z Głogowa, Kellermann z Gniezna, Klein z Kąkolowa, Machatius z Gniezna, Heyduck z Neustadt-Eberswalde, Lehfeld z Berlina.

HOTEL DU NORD: hr. Skórzewski z Prochnowa, hr. Potulicki z W. Jezior, Pomorski z Grabianowa, Raczynski z Wołynia, Petzold z Dobrojewy, Łącka z Posadowa, Wróblewski z Chława, Feldmanowski z Ostrowa.

OEHMIGA HOTEL FRANCUSKI: Płaczynski i Banaszkiewicz z Ulejna, Ławicki z Bzowa, Kulak z Wrocławia, Werner i Wolmana z Śremu, Jacoby z Stenszewa, Gruszczyński z Golic.

POD CZARNYM ORŁEM: Szubert z Wielkójwsi, Götz z Mikuszowa, Szoldrzyńska z Prusca, Bąk z Kościana, Schmidt z Skoków, Jockisch z Czerlina.

HOTEL PARYŻKI: Kwadyński z Gniezna, Trawiński z Środy, Radkiewicz z Śmigla, Vogt z Ostrowa, Gąsiorowski z Zberek.

POD WIELKIM DEBEM: Hubert z Dubina, Kurowski z Krotoszyna.

POD TRZEMA LILIAMI: Schäffer z Kościana, Flatt z Skoków.

POD BARANKIEM: Gerlach z Lauban.

HOTEL WROCŁAWSKI: Scharf z Zielonógóry.

Księgarnia N. Kamieńskiego i Spółki w Poznaniu poleca:

Kurowski, Weterynaryja popularna. Nauka poznawania i leczenia chorób zwierząt domowych 2 tomy z atlasem 3 10
Oczapowski, Nauka ekonomii czyli zarządu gospodarstwa. 2 tomy 5 20
Otto Siemens, Nauka rozumowania praktyki przemysłu gospodarskiego. 3 tomy 9 20
Thieriot, Tchnologia leśna czyli nauka korzystnego użycia drzewa i produktów leśnych, z 90 drzeworytami 2 —
Kohn, Drób czyli chodowanie ptastwa domowego z 6 tablicami 1 10

Stawiski, poszukiwania do historii rolnictwa krajowego 1 20
Zawadzki, Zasady gospodarstwa wiejskiego czyli wiadomości w gospodarstwie potrzebne, z doświadczenia zebrane 1 15
Kolman, O rolnictwie i ekonomii wiejskiej we Francji, Belgii, Hollandyi i Szwajcaryi 1 20
Lewandowski, Poradnik weterynaryi gospodarczej; z atlasem 2 15
Mieczyski, Przewodnik polski czyli zbiór pism najpraktyczniejszych pszczelarzy polskich 1 5
Seifman, Przewodnik dla kupujących konie — 25

Nakwaska, Dwór wiejski, dzieło poświęcone gospodyniom polskim przydatne i osobom w mieście mieszkającym 4 —
Podwysocki, domowy lekarz homeopata podług dzieła Dra Heringa 1 5

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Królewski Sąd powiatowy w Rogoźnie, Majętność do Hrabiego Józefa Grahowskiego należąca, w powiecie Obornickim położona, składająca się ze wsiów szlacheckich Szymankowa i Uchorowa, oszacowana sądownie na 141,846 Tal. 28 Sgr. 1 Fen. wedle taxy, mogącej być przejrzaną wraz z wykazem hypotecznym i

warunkami w Registraturze naszej, ma być w terminie licytacyjnym dnia 21. Lutego 1859. przed południem, o godzinie 11tej w miejscu, posiedzeń zwykłych sądowych, sprzedaną.

Wierzyciele żądający zaspokojenia swego ze sz-

cunku kupna, co do wierzytelności niewykazujących się z księgi hipotecznej, winni takową podać do Sądu subhastacyjnego.

Z pobytu swego nieznanomi Interessenci jako to: dziedzic Hrabia Józef Grabowski i wierzyciele,

urzędnik gospodarczy Witczak z Borkowa, rotmistrz Stefan Dziembowski z Powodowa i Hrabia Adam Grabowski z Łukowa, zapowiadają się niniejszym publicznie.

Rogoźno, dnia 21. Września 1858.

Towary moje z Lipskiego jarmarku

wszystkie już nadeszły, i obejmuje skład mój w wszystkich na obecną porę sprowadzonych nowościach, największy i najzupełniejszy dobór.

Antoni Schmidt.

Zakupiwszy towary wielkimi partjami, jestem w możności sprzedawania materye na suknie stósowne, itd. po **bardzo tanich cenach.**

Materye do wybijania podłogi, welurowe, brukselskie, wełniane i t. d. na całe pokoje i pojedyncze kobierce, od 2½ Sgr. do 2 Tal za łokieć;

Angielskie **matty kokosowo - orzechowe,** gładkie, w paski, w desenie i w ślaczki;

odpasowane **nakrycia kokosowe** najrozmaitszego gatunku;

Angielskie **welurowe kobierce** rozmaitej wielkości na pokoje, salony i kościoły;

Angielskie **welurowe kobierce z figurami,** rozmaitej wielkości;

Tureckie **futrzanę Carpetts, skórki angorowe** w różnych kolorach;

odpasowane **wełniane kobierce** rozmaitej wielkości;

Angielskie **Velvet patent. nakrycia stołowe** w najpyszniejszych najnowszych wzorach, chwilowo po nader tanich cenach;

odpasowane **dery na konie, materye do okrycia koni** z łokcia;

białe i kolorowe dery, do spania, do podkładek i pocenia się,

dery do podróży i t. d.

poleca w **najrozliczniejszym** doborze po **najumiarkowańszych** cenach

ANTONI SCHMIDT.

Skład mój towarów pasamonicznych, drobiazgowych i krynolin, znajduje się obecnie przy ulicy Nowej Nr. 4. obok Bazaru.

M. Zudek jun.

POWTÓRNE WYPOWIEDZENIE
wylosowanych do spłacenia gotowizną 4 ½ listów w zastawnych poznańskich.

Z odwołaniem się na obwieszczenie nasze z dnia 5. Lipca r. b. wzywamy powtórnie posiadaczy wszystkich wówczas wypowiedzianych, lecz dotąd nie złożonych 4½ listów zastawnych:

Nr. list zast.	D o b r a .	Powiat.
bież. amort.		

A. na 1000 Tal.

22	949	Działyn	Gniezno
38	140	Dupin	Krobia
6	7299	Dłon	dito
56	6230	Gola	dito
16	615	Konary	dito
18	617	dito	dito
9	2540	Lipnica	Szamotuły
10	5974	Lewice	Międzyrzecz
20	6605	Marcinkowo górne	Mogilno
12	2371	Niepart	Krobia
2	538	Sobota	Poznań
6	3736	Ślębowo	Wągrowiec
6	4682	Wieszkowo v. Wielkowo	Kościan

B. na 500 Tal.

29	705	Broniszewice	Pleszew
10	739	Boguszyn	dito
20	5596	Dąbrówka	Międzyrzecz
36	6349	Dobrojewo	Szamotuły
15	477	Grudzielec	Pleszew
52	1930	Jarocin	dito
60	1938	dito	dito
12	2472	Jabkowo	Wągrowiec
6	398	Kleszczewo	Wschowa
69	2778	Karczewo	Kościan
6	2956	Korzkwy	Pleszew
8	4248	Leśniewo	Gniezno
6	5313	Lubowice małe	dito
18	4490	Oporowo	Wschowa
32	1030	Ottorowo	Szamotuły
4	4286	Rzegnowo	Gniezno
53	386	Wilcza	Pleszew
14	1459	Zakrzewo	Gniezno

Nr. list. zast.	
bież. amort.	

D o b r a .

Powiat.

C. na 250 Tal.

84	2200	Czarniejewo	Gniezno
13	2789	Dziemiarki	dito
26	3577	Daleszyna	Śrem
182	2975	Galowo	Szamotuły
26	351	Grudzielec	Pleszew
49	3791	Jabkowo	Wągrowiec
42	484	Konary	Krobia
17	2372	Parusewo	Września
34	876	Poniec	Krobia
52	806	Raszkowo	Odolanów
71	3683	Ślawoszewo	Pleszew
14	3387	Skrzypno I. i II. i Wola	dito
36	3714	Tarnowo	Kościan
36	2507	Żydowo	Gniezno

D. na 100 Tal.

17	7134	Bronowo	Pleszew
48	4509	Brody	Buk
43	2144	Bolechowo	Poznań
29	10017	Bieganowo	Środa
50	10996	Chłapowo	dito
60	1807	Czekanów	Odolanów
54	111	Chocicza	Pleszew
32	12018	Cielce vel Czyłcz	dito
13	1530	Czerlino	Wągrowiec
33	193	Droszew	Pleszew
46	11399	Daleszyna	Śrem
112	11599	Dłon	Krobia
27	7738	Grab	Pleszew
74	906	Gronówko	Kościan
69	1237	Gołębin	dito
42	2197	Gościeszyn	Babimost
53	8739	Kąkolewo	Wschowa
112	7234	Kretkowo	Września
80	9005	Komorze	dito
68	3041	Kaźmierz	Szamotuły
70	3043	dito	dito
48	4413	Karna	Babimost
92	4468	Karczewo	Kościan
50	3728	Konarzewo	Poznań

Nr. list. zast.	
bież. amort.	

D o b r a .

Powiat.

60	3738	Konarzewo	Poznań
94	10722	Kręsko	Międzyrzecz
58	3306	Kotowo	Buk
55	9525	Kwilez	Międzychód
58	9528	dito	dito
111	11874	Lewkowo	Odolanów
114	11877	dito	dito
14	9256	Lubowice małe	Gniezno
24	3428	Mieleszyn	dito
28	3432	dito	dito
34	3438	dito	dito
54	11063	Modliszewko	dito
30	5250	Modliszewo	dito
45	11445	Miłostawice	Wągrowiec
70	882	Miełcin	Ostrzeszów
70	2900	Niepart	Krobia
74	2904	dito	dito
40	3185	Nojewo	Szamotuły
27	8772	Napachanie	Poznań
22	1990	Nieświastowice	Wągrowiec
48	1960	Niemczyno	dito
54	1966	dito	dito
44	8408	Orchowo	Mogilno
92	8956	Opatów	Ostrzeszów
96	8960	dito	dito
6	7985	Pucółowo	Śrem
198	11252	Pleszew	Pleszew
91	3881	Psarskie	Szamotuły
78	4266	Pawłowice	Wschowa
88	4276	dito	dito
42	3379	Potulice	Wągrowiec
290	4052	Przygodzice	Odolanów
296	4058	dito	dito
18	11904	Rybowo	Wągrowiec
29	5800	Rojów	Ostrzeszów
36	5807	dito	dito
18	7975	Rogowo	Krobia
84	7811	Smolice	dito
14	8118	Skąpe	Września
18	8122	dito	dito
26	9960	Ślawoszewo	Pleszew
31	6597	Sieroszewice	Odolanów
35	10833	Siekowo	Kościan

(Dodatek.)

Nr. list. zast.			Nr. list. zast.			Nr. list. zast.		
bież.	amort.	D o b r a .	bież.	amort.	D o b r a .	bież.	amort.	D o b r a .
111	7705	Szelejewo	94	10716	Daleszno	32	11125	Rybowo
63	11751	Siedmiorogowo	74	7390	Dziewierzewo	149	5607	Sierniki
26	7271	Srebrnegórki	254	10684	Dobrojewo	54	1484	Stupia wielka
58	6659	Tuchorze	78	2912	Grodzisko	55	1485	dito
74	6716	Tuczemp	90	2924	dito	84	3501	Sulencin
16	11725	Tarnowo	110	2944	dito	30	8020	Skąpe
60	2657	Trzcinnica	75	2855	Gościeszyn	69	11068	Strzelce wielkie
60	2174	Wierzonka	42	1821	Gostkowo	122	7814	Smolice
22	3139	Wierzchaczewo	88	8660	Gostyn II.	52	4567	Starogród
24	3141	dito	98	6075	Golaszyn	54	4569	dito
28	2430	Wróblewo	40	10141	Gostyczyn	105	10992	Siedmiorogowo
40	362	Wilcza	86	4059	Grabowo	108	10995	dito
64	2222	Welna	38	8183	Gonice	50	2975	Strykowo
76	2234	dito	48	8481	dito	26	4730	Sapowice
130	2272	Września	66	9607	dito	27	4731	dito
28	7236	Wroniawy	71	2303	Głuchowo	66	10289	Siekowo
32	7240	dito	80	2312	dito	38	1459	Szyplowo
34	7997	Wyganowo	152	2359	Gronowo	24	9810	Strzyżewko smykowe
62	6458	Zimnawoda	161	2368	dito	80	6912	Szymankowo
49	3961	Zórawia	166	2373	dito	70	6252	Sklarka
12	5742	Żerniki	18	2579	Glinno	92	3375	Trzcinnica
E. na 50 Tal.			64	7055	Gowarzewo	60	2782	Trzuskotowo
36	731	Arkuszewo	71	7062	dito	40	7794	Trzebowo
58	4073	Bełcin	84	1067	Iwno	58	103	Wydzierzewice
75	981	Brudzewo	94	1077	dito	93	3718	Wiry
78	328	Broniszewice	100	1083	dito	24	5539	Wolanki
49	86	Droszew	102	1085	dito	20	5551	Wierzyce
178	5730	Dobrojewo	108	1091	dito	20	9636	Wilkowyja
202	4378	Galowo	184	3537	Jarocin	40	5714	Wilkowo
204	4380	dito	32	1635	Jankowo	688	9845	Wronki
24	3913	Gonice	36	4204	Januszewo	113	2867	Welna
39	3905	Graboszewo kościelne	34	1117	Krzyżanowo	32	5076	Węgry vel Węgierszczyzna
60	1272	Gościeszyn	23	8445	Kempa	108	6831	Zimnawoda
68	4244	Gostyn II.	116	3739	Kaźmierz	128	6851	dito
90	1521	Gogolewo	118	3741	dito	45	3797	Żydowo
169	1474	Jarocin	76	4785	Karna	84	2486	Zbyszewice
50	4116	Kajewo	95	9122	Kwilcz	88	2490	dito
51	4117	dito	96	9123	dito	54	8923	Żerniki
26	452	Kołaczkowo	99	9126	dito	144	8785	Zbąszyń
100	4323	Komorze	108	8360	Kuklinowo	148	8789	dito
41	378	Konarskie	112	8364	dito	ażeby listy te zastawne z należąciami do nich kuponami event. talonami lub rekognicyą na takowe do kasy naszej w stanie do kursu usposobionym franko złożyli; bowiem w razie niefrankowania koperta na koszt posiadacza zwróconą zostanie. Gdyby złożenie to w ciągu nadchodzącego na Boże Narodzenie r. b. terminie wypłaty prowizyi ziemskiej, a mianowicie od 20. Stycznia do 1. Kwietnia 1859. nie miało nastąpić, natenczas posiadacze według ustawy z dnia 10. Listopada 1847. (Zbiór praw na rok 1848 stron. 22. Nr. 2922) zostaną swem prawem realnem do wyrażonej w wypowiedzianym liście zastawnym hipoteki szczególnej prekludowanymi i z pretensyami swemi do wartości listu zastawnego do Ziemstwa odesłanymi i ilość kapitału w gotowiznie wziętą będzie po potrąceniu kosztów wywołania na koszt i ryzyko wierzycieli do depozytu Ziemstwa, prowizyi im jednak przynosić nie będzie i przy późniejszym prezentowaniu listów zastawnych płatne i już realizowane kupony od kapitału potrącone zostaną.		
69	1668	Kotowo	36	192	Karczewo			
60	3881	Lewkowo	42	8369	Kamieniec			
104	558	Ludomy	80	8508	Kakolewo			
48	4817	Marcinkowo górne	80	3951	Kotowo			
124	1103	Miłosław	118	8762	Komorze			
132	832	Mielęcin	120	7301	Kretkowo			
89	5940	Mnichy	42	5095	Knyszyn			
24	4472	Ostrowite	46	5099	dito			
74	3172	Olszyna	33	2598	Łosiniec			
80	3178	dito	126	10501	Lubasz	Przytem przypominamy także posiadaczom złożenie do kasy naszej wylosowanych w terminach dawniejszych, a dotąd nie złożonych listów zastawnych:		
44	4233	Pożarowo	140	10515	dito			
60	1037	Poniec	73	8116	Lewkowo			
79	4022	Rusko	78	8121	dito			
32	3556	Robaków	79	8122	dito			
40	2978	Rossoszyce II.	80	8123	dito			
100	888	Raszkowo	124	822	Ludomy			
33	2361	Rączkowo	268	7646	Lwówek			
108	4768	Sobótka	77	9300	Malczewo			
18	332	Szkudły	71	10758	Miłosławice			
34	687	Szyplowo	79	10766	dito	A. na 1000 Tal.		
40	5036	Strzegowo	70	2625	Mszyczyn			
25	2777	Turostowo	86	2641	dito			
13	5381	Tomaszewo	164	1784	Mielęcin			
90	3014	Tuczemp	180	1800	dito			
48	6041	Turowo	188	1808	dito			
94	426	Witkowo	184	2401	Miłosław			
482	5114	Wronki	190	2407	dito			
66	3491	Więtkowice	33	3892	Nieczajna			
50	1162	Zbyszewice	76	8684	Niegolewo			
60	1172	dito	39	4267	Otuszy	B. na 500 Tal.		
24	525	Żydowo	28	3998	Obiecanowo			
50	4489	Żelice	88	1313	Ottorowo			
F. na 25 Tal.			312	4524	Przygodzice			
69	8380	Bełcin	324	4536	dito			
86	2076	Brudzewo	49	5037	Parczewo			
40	9262	Bogwidze	204	8052	Pakosław			
52	2114	Cerekwica	58	5158	Pijanowice			
18	3908	Chwalencin	32	9752	Popowo			
100	2771	Chludowo	68	1758	Popowo			
37	1562	Czerlino	41	7765	Robaków			
26	7507	Cielimowo	43	7767	dito	BN. 55		
218	6475	Czerniejewo	22	5880	Ryczywół			
101	1273	Chobienice	26	5884	dito			
112	1284	dito	52	1234	Raków			
64	2151	Czekanów	65	1247	dito			
31	10796	Donaborów	83	2024	Rogaszyce			
84	10706	Daleszno	32	3801	Rostworowo			
			56	9634	Rybno			

Nr. list. zast.	bież.	amort.	D o b r a .	Powiat.	Termin wylosowa nia.
C. na 250 Tal.					
15	3128		Bartoszewice	Krobica	SJ. 57
19	573		Cmachowo	Szamotuły	SJ. 56
58	145		Dupin	Krobica	BN. 55
5	2766		Gurówko	Gniezno	dito
47	1253		Kazmierz	Szamotuły	SJ. 56
91	2081		Karna	Babimost	SJ. 57
71	2958		Łomnica	Międzyrzecz	BN. 52
48	313		Mikołajewice	Gniezno	SJ. 54
31	2769		Orchowo	Mogilno	SJ. 45
12	3687		Tarnowo	Kościan	BN. 54
23	2693		Wola Xiążęca	Pleszew	SJ. 56

Nr. list. zast.	bież.	amort.	D o b r a .	Powiat.	Termin wylosowa nia.
11	994		Sokolniki małe	Szamotuły	BN. 41
47	5043		Strzegowo	Odolanów	BN. 54
63	2942		Szymankowo	Oborniki	SJ. 55
35	4926		Suchorzewo	Pleszew	BN. 55
43	4968		Strzeszki	Środa	SJ. 56
33	3311		Stołężyn	Wągrowiec	dito
85	2986		Tuchorze	Babimost	SJ. 54
51	3296		Wapno	Wągrowiec	dito
53	3298		dito	dito	SJ. 57
99	1284		Wełna	Oborniki	BN. 54
12	5979		Złotniki	Środa	SJ. 56

F. na 25 Tal.

71	8382		Bełgcin	Wschowa	BN. 55
37	10810		Bruczków	Krotoszyn	SJ. 54
111	8043		Chraplewo	Buk	BN. 55
119	8213		Dąbrowka	Poznań	SJ. 55
63	2897		Grodzisko	Pleszew	SJ. 53
103	10174		Grabkowo	Krobica	SJ. 51
47	4554		Gluponie	Buk	SJ. 56
99	5824		Konino	dito	BN. 54
79	8507		Kąkolewo	Wschowa	SJ. 56
97	8525		dito	dito	SJ. 55
107	8535		dito	dito	SJ. 57
257	7635		Lwówek	Buk	BN. 52
97	8626		Lewice	Międzyrzecz	SJ. 57
87	10774		Milosławice	Wągrowiec	SJ. 52
57	4030		Mieliszyn	Gniezno	SJ. 57
69	9398		Marcinkowo górne	Mogilno	dito
35	6980		Ostrowo	Września	BN. 54
37	6982		dito	dito	SJ. 55
55	8578		Otus	Buk	dito
33	7917		Olszowo B.	Ostrzeszów	SJ. 56
93	10534		Pogorzela	Krotoszyn	SJ. 53
53	5153		Pijanowice	Krobica	BN. 55
107	2272		Poniec	dito	SJ. 56
29	7558		Rzegnowo	Gniezno	dito
43	3867		Rudniczyśko A. i B.	Ostrzeszów	SJ. 57
57	8976		Redkowo	Szubin	dito
67	9716		Strzegowo	Odolanów	dito
57	1487		Ślupia wielka	Środa	dito
35	8025		Skąpe	Września	dito
35	122		Śmielowo	Szamotuły	BN. 54
75	9473		Splawie	Poznań	dito
33	7294		Ślaborowice	Odolanów	BN. 55
47	11044		Tarnowo	Kościan	SJ. 55
30	4407		Węgierskie	Środa	BN. 44
269	9049		Września	Września	SJ. 57
15	11020		Złotniki	Środa	SJ. 56

Poznań, dnia 1. Października 1858.

Dyrekcya Jeneralna Ziemstwa.

Dziennie świeże ostrzygi u

Ed. Kaatz.

Lilioneza woda do mycia

sprzedaje się z zarczeniem, iż skóra **pozbe-
dzie się** w ciągu dni 14. piegów, trędów,
suchych i wilgotnych liszajów, pozostałych plam
od ospy, czerwoności na nosie, opalenia od
słońca i żółtości. Gdyby środek ten niepomógł,
zwróci fabryka pieniądze. Cena za flaszczykę 1 Tal.,
pół flaszczyki bez zarczenia 20 Sgr.

Sprzedaż na Poznań i okolice w handlu papieru,
materyałów piśmiennych i rysunkowych **A.
Löwenthal i Syn** w Rynku pod Ratuszem
Nr. 5. Wynalazcy Rothe i Spółka w Berlinie.

Olój solarny

przedaje kwartę po 8 Sgr.

Skład fotożenu i gazu

Adolfa Asch, Zamkowa ulica 5.

Bulion i paszteciki

codziennie w cukierni

A. Szpingiera w Bazarze.

Znaczny dobór deserowych cukrów francuzkich,
angielskich i włoskich odebrała co dopiero i po-
leca cukiernia

A. Szpingiera w Bazarze.

AUKCYA.

W środę dnia 13. Października r. b. przed połu-
dnem od godziny 9ej sprzedawać będą przez publi-
czną licytacją najwięcej dającemu za gotówkę, w
lokalu aukcyjnym przy Szerokiej ulicy Nr. 20. i Bu-
telskiej Nr. 10.

rozmaite meble mahoniowe i brzo- zowe,

tudzież prawie nową prasę do stęplowania, zega-
rek grający, srebrny zegarek ankierowy i złoty łań-
cuszek, szyldy, pościel i inne sprzęty, dobre szopy,
biórka, książki różnej treści, jako też
wina czerwone i reńskie, malagę, koniak, szwaj-
carski absynt w butelkach i saskach.

Lipschitz, Król. Komissarz aukcyjny.

Z polecenia tutajszego Sądu powiatowego sprze-
dawać będą w czwartek dnia 14. m. b. z rana o go-
dzinie 10tej na Rynku w Czempiniu kilka miechów
żyta, i meble publicznie.

Kościan, dnia 10. Października 1858.

Jewasiński, Aktuariusz sądowy,

LOTERYA.

Losy do IV. klasy 118. Król. Pruskiej loteryi
powinny pod utratą prawa najpóźniej do dnia 19.
t. m. być odnowione.

Poznań, dnia 12. Października 1858.

Nadkolektor loteryi **Fr. Bielefeld.**

Dominium **Lubin** pod Krzywiniem, ma za-
miar sprzedania łakę Oberską do tegoż należącą,
położoną pod Żelaznem w parcellach po 10 do 12
morg. Chęć kupna mający upraszają się o zgłosze-
nie się osobiście, lub też w listach frankowanych
do dziedzica Tajnego Radcy sprawiedliwości Fo-
restiera, lub też do jego Inspektora Pana Baehr
w Lubiniu.

Dominium **Sniaty** w powiecie Kościańskim
pod Wielichowem potrzebuje kupić owiec macio-
rek kotnych 100 i skopów do chowu zdalnych
150, chęć mający sprzedaży, raczy zawiadomić
p. Wielichowo.

Rodzice szukający dla uczni gimnazjum jako też
szkoły realnej wygodnej stancyi wraz z sumiennym
dozorem i pomocą w naukach, raczą się zgłosić do
księgarni **N. Kamińskiego i Spółki.**

W dawniejszém gimnazjum kat.

obok sali, na pierwszym pięttrze, jest pomieszczenie
dla kilku studentów. Wchód na prawo.

Kurs giełdy berlińskiej.

Dnia 11. Października 1858.	Sto- Pa Pct.	Na pr. kurant
Pożyczka rządowa dobrowolna	4½	100½
dito	4½	100½
dito z roku 1856	4½	100½
dito z roku 1853	4	94½
Oblig. długu skarbowego	3½	84½
dito Marchii Elektoralnej i Nowej	3½	84½
dito miasta Berlina	4½	101½
dito	3½	83
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej	3½	84½
dito Prus Wschodnich	3½	81½
dito Pomorskie	3½	84½
dito	4½	93½
dito W. X. Poznańskiego	4	98½
dito W. X. Pozn. (nowe).	3½	88½
dito Szląskie	3½	86
dito Prus Zachodnich	3½	81½
Bilety rentowe Poznańskie	4	91½
Louisdory	—	109½
Akeye kolei żelazn. Starogr. Poznańsk.	4	87½

Stan Termometru i Barometru, oraz kierunek wiatru
w Poznaniu.

Dzień.	Stan termometru najniższy	Stan termometru najwyż.	Stan barometru.	Wiatr.
4. Paźdz.	+ 8.2°	+ 10.8°	28" 1.1"	Zachodni
5. "	+ 4.0°	+ 16.3°	27" 9.2"	Południowy
6. "	+ 9.0°	+ 10.2°	27" 7.5"	Pół. zachod.
7. "	+ 1.4°	+ 11.0°	28" 1.0"	Zachodni
8. "	+ 7.0°	+ 16.8°	27" 6.6"	Południowy
9. "	+ 5.0°	+ 11.7°	27" 9.7"	Południowy
10. "	+ 4.8°	+ 5.0°	27" 9.0"	Pół. zachod.

E. na 50 Tal.					
43	738		Arkuszewo	Gniezno	SJ. 56
51	3731		Budziszewo	Oborniki	BN. 55
54	304		Broniszewice	Pleszew	BN. 47
87	3796		Chraplewo	Buk	BN. 54
59	1253		Chludowo	Poznań	SJ. 57
17	5063		Gostyczyn	Odolanów	SJ. 56
35	5378		dito	dito	SJ. 55
43	4535		Górzno	Wschowa	BN. 55
27	3916		Gonice	Września	SJ. 52
56	3061		Gowarzewo	Środa	dito
56	1268		Gościeszyn	Babimost	SJ. 39
113	4413		Gola	Krobica	SJ. 57
125	1080		Gronowo	Kościan	dito
25	4481		Gurowo	Gniezno	dito
69	614		Iwno	Środa	dito
21	3412		Jelitowo	Gniezno	SJ. 56
29	1153		Kembłowo	Września	SJ. 57
62	4169		Kąkolewo	Wschowa	SJ. 55
23	4458		Łubowice małe	Gniezno	BN. 55
47	488		Mierzewo	dito	SJ. 56
165	1144		Milosław	Września	dito
163	1142		dito	dito	SJ. 57
37	3043		Niemierzewo	Międzychód	SJ. 54
63	4262		Niegolewo	Buk	SJ. 55
33	3068		Parusewo	Września	SJ. 56
63	1040		Poniec	Krobica	dito
69	1046		dito	dito	SJ. 57
95	1846		Psarskie	Szamotuły	SJ. 56
33	3557		Robaków	Pleszew	SJ. 57